

Radna verzija programa rada socijalnog dijaloga EU za 2012-2014. godinu

Predlog Ad-Hoc radne grupe za socijalni dijalog

26. januar 2012.

Naš pristup

Evropska unija prolazi kroz najgoru krizu u svojoj historiji. Nakon izbijanja finansijske krize 2008. godine, duboka kriza trese nekoliko evropskih država. Evropske zemlje se u sve većoj mjeri suočavaju sa poteškoćama u iznalaženju resursa i u usvajanju ekonomskih politika i neophodnih reformi za podsticanje rasta i zapošljavanja, uz istovremeno obezbjeđenje održivosti javnih finansija i sistema socijalne zaštite.

Izazovi sa kojima će se Evropa suočiti u godinama koje dolaze su ogromni. Sa više od 23,5 miliona nezaposlenih u EU, stopa nezaposlenih u EU je najviša od ranih devedesetih godina prošlog vijeka. Da bi se dostigla ciljna stopa zaposlenosti od 75% predviđena strategijom za Evropu do 2020. godine biće potrebno otvoriti 17,6 miliona novih radnih mjesta.

Evropa može da uspije samo ako se sprovedu valjane makroekonomske politike. U isto vrijeme, resursi se prije svega moraju investirati u održive strategije za pospješivanje rasta.

Kako bi se otvorila nova i kvalitetnija radna mjesta Evropi su potrebna funkcionalna tržišta rada i radna snaga sa neophodnim kvalifikacijama. Moraju se uspostaviti adekvatni okvirni uslovi kako bi se obezbijedile šanse za zapošljavanje svih radnika i omogućili integracija, zadržavanje i razvoj radnika na evropskim tržištima rada.

U ovoj nesvakidašnjoj situaciji, BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP, ETUC (i odbor za vezu EUROCARDRES/CEC) stavljeni su na probu. Naš uspjeh će se mjeriti našim kapacitetom da iznesemo rješenja posebno za probleme tržišta rada u EU kako bismo doprinijeli rastu, zapošljavanju i socijalnoj koheziji.

Na nacionalnom, regionalnom, lokalnom i sektorskom nivou, socijalni dijalog igra važnu ulogu za prevazilaženje ekonomskih teškoća i hvatanje u koštac sa izazovima pred kojima su se naša preduzeća i zaposleni. Stoga smo ubijedjeni da socijalni dijalog EU takođe može da dopuni i dogradi ove druge nivoe i da mora da bude u stanju da se pozabavi najtežim problemima u duhu saradnje.

Svjesni evropskih nadležnosti u oblasti zapošljavanja i socijalnih pitanja, cilj nam je da damo doprinos valjanoj socijalnoj i politici zapošljavanja EU. Evropski socijalni partneri će aktivno učestvovati u oblikovanju predstojećih evropskih rasprava o zapošljavanju i socijalnim pitanjima, na način koji će biti u službi potreba poslodavaca i radnika. Takođe nam je cilj da uspostavimo jedan koristan okvir za nacionalne rasprave o potrebnim politikama i reformama. U tom pogledu, bolja koordinacija između nacionalnih i socijalnih programa EU može da pomogne u postizanju rezultata za Evropljane.

Kao evropski socijalni partneri, ETUC (i odbor za vezu EUROCARDRES/CEC), BUSINESSEUROPE, CEEP i UEAPME su uključeni u širok spektar aktivnosti. Ovaj program rada za period 2012-2014. je glavni stub našeg programa. Možda ćemo odlučiti da ga unaprijedimo u svjetlu budućih dešavanja u EU. Pored toga, nastavimo da sprovodimo aktivnosti kako na bipartitnom tako i na tripartitnom nivou na osnovu predstojećih predloga i inicijativa Komisije.

Naše aktivnosti

Ovaj program rada pokriva trogodišnji period od 2012. do 2014. godine. On obuhvata sljedeće probleme i aktivnosti:

1. Zapošljavanje mladih (2012)

Sa više od 22% nezaposlenih mladih ljudi, postoji neodložna potreba da se ova neprihvatljiva situacija popravi. Stanje omladine biće ocijenjeno kao prioritet. Usmjerićemo se na vezu između obrazovanja, očekivanja mladih ljudi i potreba na tržištu rada, uzimajući u obzir tranziciju mladih ljudi na tržištu rada, u nastojanju da povećamo opštu stopu zaposlenosti.

U kontekstu okvira aktivnosti, daćemo konkretne preporuke i zemljama članicama i institucijama EU. Na ove aktivnosti će se nadovezati analiza zapošljavanja (vidjeti donju tačku 2). Takođe ćemo dati doprinos programu G20 o zapošljavanju mladih.

2. Temeljna analiza zapošljavanja (2013)

Sprovešćemo analizu funkcionisanja evropskih tržišta rada, posebno na osnovu naše zajedničke analize iz 2007. godine i dogovorenih činjenica/cifara. Ova analiza će se pozabaviti kako kratkoročnim izazovima koji su rezultat krize, tako i strukturnim pitanjima. Želimo da razumijemo razloge iz kojih su neke nacionalne politike do sada bile u stanju da prevaziđu krizu na mnogo djelotvorniji način od drugih, posebno u pogledu zapošljavanja i kvalifikacija. Na osnovu toga ćemo izvući zaključke i dati konkretne preporuke zemljama članicama i institucijama EU koje će biti promovisane i sprovedene od strane evropskih i nacionalnih socijalnih partnera.

3. Ravnopravnost polova (2012-2013)

Socijalni partneri se slažu da su potrebne dalje aktivnosti kako bi se riješile preostale nejednakosti između žena i muškaraca, uključujući razlike u zaradama između polova. U ovom cilju, socijalni partneri će nastaviti da rade na četiri prioriteta dogovorena u okviru aktivnosti na ravnopravnosti polova iz 2005. godine koje ostaju važeće i neophodne. Oni će biti zasnovani na uspješnim iskustvima definisanim na nivou preduzeća u implementaciji okvira aktivnosti kao alatke koje će pomoći uspostavljanju mjera.

4. Obrazovanje i cjeloživotno učenje (2013-2014)

Kontinuirani razvoj stručnosti i sticanje kvalifikacija predstavljaju zajednički interes i obavezu poslodavaca, zaposlenih i javnih institucija. Za preduzeća, dostupnost i razvoj kvalifikovane radne snage je jedan od uslova za inovacije i konkurentnost. Za radnike, sticanje, unapređenje i razvoj relevantnog znanja, kvalifikacija i vještina tokom radnog staža je najefektivniji način za pronalaženje i zadržavanje zaposlenja.

Evropski socijalni partneri su 2002. godine usvojili okvir aktivnosti za cjeloživotni razvoj stručnosti i kvalifikacija. Ovaj okvir aktivnosti ostaje na snazi i u sadašnjoj situaciji u skladu sa svoja četiri prioriteta. Međutim, sljedeća dva problema postoje od 2002. godine: 1) Potrebe za stručnošću u zelenim ekonomijama; 2) unapređenje i nadogradnja kvalifikacija starijih radnika u kontekstu dužeg radnog staža. Preduzećemo korake u vezi sa ova dva problema na osnovu postojeće matrice četiri prioriteta.

5. Mobilnost i ekonomska migracija (2014)

Kako je ranije dogovoreno u programu rada za 2009-2010, zajednički ćemo se pozabaviti problemima mobilnosti i ekonomske migracije i promovisati integraciju radnika migranata u tržište rada i na radna mjesta kako bi se definisale moguće zajedničke aktivnosti.

6. Bolja implementacija i uticaj instrumenata socijalnog dijaloga (2012)

Zajednička evaluacija „rezultata i izazova socijalnog dijaloga“ sprovedena 2011. godine otkriva da većina nacionalnih socijalnih partnera ima pozitivno mišljenje o dosadašnjim dostignućima u pogledu implementacije sporazuma o autonomnom okviru. Sa druge strane, evropski socijalni

NON-OFFICIAL TRANSLATION

partneri su prihvatili da se uticaj i/ili implementacija različitih instrumenata socijalnog dijaloga moraju unaprijediti, posebno u nekim zemljama. Kako je dogovoreno u okviru programa rada iz 2006/2008 i 2009/2010 i na osnovu lekcija koje su naučene iz prethodnih procesa implementacije i zaključaka seminara na ovu temu iz 2012. godine, zajednički ćemo obezbijediti bolji uticaj i/ili implementaciju instrumenata socijalnog dijaloga EU širom Evrope.

7. Kapacitet organizacija socijalnih partnera (2012-2014)

Socijalnom dijalogu su potrebne snažne organizacije socijalnih partnera kako bi ostvario pozitivne rezultate. U prošlosti smo sproveli jedan uspješan projekat kako bismo pomogli socijalnim partnerima iz srednje i istočne Evrope. U nekim zemljama članicama potrebno je uložiti više napora. Procijenjećemo i dati preporuke za optimizaciju načina na koji bi Evropski socijalni fond mogao da doprinese ovom cilju. Takođe ćemo razmotriti zajedničke aktivnosti na podršci izgradnji kapaciteta socijalnih partnera na južnoj obali Mediterana, posebno onih koji su nedavno iskusili promjenu režima tokom „Arapskog proleća“.

8. Ekonomsko i socijalno upravljanje EU (2012)

Ekonomsko upravljanje EU obuhvata nadležnosti socijalnih partnera, posebno u vezi sa pitanjima poput zarada, penzija i troškova rada, koja su u središtu sistema industrijskih odnosa u zemljama članicama. Mi ćemo stoga pokrenuti jednu ideju u komisiji za socijalni dijalog u cilju definisanja zajedničke vizije posljedica koje će trenutna debata o evropskom ekonomskom upravljanju imati na socijalni dijalog na nacionalnom i nivou EU, sa namjerom da razvijemo moguće preporuke na relevantnim nivoima.

*****